

Årsrapport för Göteborgs Stads HBTQ-råd 2020

Överlämnad till kommunstyrelsen 2020-03-31

Innehåll

GÖTEBORG STADS HBTQ-RÅD	3
VERKSAMHETSÅRET 2020	4
AKTUELLT 2020	7
HBTQ-RÅDETS MÖTEN	8
Bilaga 1 – Reglemente för Göteborgs stads HBTQ-råd	

Göteborgs Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådet inrättades 10 okt 2013 och är Sveriges första kommunala hbtq-råd.

Syftet med rådet är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter i stadens verksamheter. Utifrån ett normkritiskt perspektiv ska rådet bevaka frågor som påverkar levnadsvillkoren för hbtq-personer i Göteborg bland annat genom att:

- Avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- Vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- Hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- Samverka med stadens övriga råd och delta i regional hbtq-samverkan
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Det finns inga ersättare. Samtliga ledamöterna utses av kommunstyrelsen. Sex ledamöter ska representera kommunstyrelsens politiska partier, 13 ledamöter ska representera hbtq-Göteborg. Bland hbtq-ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Tillsammans ska hbtq-ledamöterna omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Hbtq-ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet hbtq. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Ledamöter år 2020:

Rådets hbtq-ledamöter nomineras av stadsdirektören och utses av kommunstyrelsen. Valet av de politiska representanterna omhändertas av de politiska partierna och väljs även de av kommunstyrelsen.

Ledamöterna är utsedda att sitta i rådet fram till 2022-12-31.

Politiska representanter:

1. Richard Brodd (L) ordförande
2. Eva Jansson (M)
3. Bosse Parbring (MP)
4. Yvonne Lundberg (D)
5. Bettan Andersson (V)
6. Pär Johansson (S)

Representanter för hbtq-Göteborg:

1. Tanya Charif (vice ordförande)
2. Carin Apelmo (valdes av rådet 2020-02-10 till andre vice ordförande efter Lars Gårdfeldt)
3. Andréa Thibault
4. Pia Emanuelsson
5. Adam Alian
6. Berit Larsson
7. Ardeshir Bibakabadi
8. Carin Apelmo
9. Angelica Löwdin
10. Joakim Berlin
11. Gabriel Gustafsson
12. Danial Moeeni Taghavi
13. Andreas Hernbo
14. Annie Winterqvist (utsågs av KS 2020-04-22 att ersätta Lars Gårdfeldt)

Enligt reglementet står stadsledningskontoret för rådets sekreterarservice, en funktion som har som uppgift att administrativt/konsultativt stödja rådet.

Samordnaren för HBTQ-rådet under 2020 har varit Anna-Carin Jansson. Hon har även fungerat som förvaltningens representant för stadens strategiska antidiskrimineringsarbete.

Enligt reglementet ska också stadens personalstrategiska funktion finnas representerad av tjänsteperson vid rådsmötena. Funktionen har varit vakant men tillsattes oktober 2020 av Inger Rydström, stadsledningskontorets HR-avdelning.

Verksamhetsåret 2020

Möten

Rådet har under året sammanträtt sex gånger. Förutom fyra ordinarie möten har rådet sammanträtt två extra gånger för att kunna hantera bland annat remisser som inkommit och aktivt föra dialoger utifrån utvecklingsområden som rådet identifierat.

Arbetsgruppen

Rådets har en vald arbetsgrupp, motsvarande ett arbetsutskott, som har som främsta uppgift att bereda ärenden. Arbetsgruppen har haft sex möten under året där bland annat rådsmöten beretts.

Särskilda arbetsgrupper

Utifrån olika uppdrag och förfrågningar som inkommit till rådet under året har ett antal – för uppgifterna – särskilda arbetsgrupper utsetts.

Några av arbetsgrupperna har utsetts att representera rådet vid ett enstaka tillfälle. Andra arbetsgrupper har arbetat under längre tid med en process eller ett uppdrag.

Under 2020 utsågs följande arbetsgrupper av rådet:

- Representant för rådet i West Prides jury för Kaj Heino-priset
- Representant för rådet i stadens museers arbete inför jubileumsåret 2021
- Samverkansdialog med Social Resursnämnd kring åtgärder i hbtq-planen (rådets presidium)
- Referensgrupp med anledning av Göteborgs Konsts uppdrag att inrätta hbtq-monument
- Arbetsgrupp inför rådets deltagande i West Pride 2020/Open hearing med kommunstyrelsen
- Arbetsgrupp för samverkan med Göteborg & Co inför Jubileumssatsningen/MR-dagarna 2021
- Arbetsgrupp för samverkan med stadens övergripande grupp utifrån våld i nära i Corona-tider
- Referensgrupp i Göteborgsregionens studie om hbtq-personers våldsutsatthet (på uppdrag av Social Resursförvaltning)
- Sex arbetsgrupper som formulerat sex inkomna remisser till rådet

Remisser

HBTQ-rådet får, i takt med att rådet har fått ökad betydelse i stadens arbete för inkludering, allt fler remisser att hantera. I några fall har HBTQ-rådet, efter beslut i kommunstyrelsen, särskilt lagts till som remissinstans. Detta för att ge politiken ett mer kvalitativt och allsidigt beslutsunderlag.

Remiss	Förfrågan från	Remissvar	Datum
Reviderad plan för Göteborgs Stads arbete med nationella minoritetsfrågor 2020-2023, <u>Dnr 1251/19</u>	Stadsledningskontoret	Tillstyrker med kommentarer	2020-03-25
Reviderad plan för Göteborgs Stads arbete med finskt förvaltningsområdet 2020-2023, Dnr 1223/19	Stadsledningskontoret	Avstår från att besvara remissen	2020-03-25
Förslag till reviderat program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Dnr 0759/19	Stadsledningskontoret	Tillstyrker med kommentarer	2020-06-08
Stadsledningskontorets förslag till riktlinje för säkerhetsåtgärder i plane-	Stadsledningskontoret	Tillstyrker med kommentarer	2020-06-08

ring av stadsmiljöer, Dnr 0680/20			
Göteborgs Stads plan för Åldersvänliga Göteborg, Dnr 0632/20	Stadsledningskontoret	Tillstyrker med kommentarer	2020-09-15
Motion om boendeformer riktade mot äldre HBTQ-personer, Dnr 0941/20	Stadsledningskontoret	Tillstyrker med kommentarer	2020-11-13

Yttrande till kommunstyrelsen

Som kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg har rådet möjlighet att uppmärksamma kommunstyrelsen på väsentliga perspektiv som berör hbtq-personers möjligheter att få sina mänskliga rättigheter integrerade i stadens verksamheter. I reglementet finns även uppdraget att utifrån ett normkritiskt perspektiv:

- hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar

Under 2020 beslutade rådet att översända två yttranden till kommunstyrelsen utifrån detta.

1. Yttrande om MR i stadens nya organisation från Göteborg Stads HBTQ-råd, i KS 2020-05-06
2. Yttrande om hbtq-plan och ny hbtq-rapport från Göteborgs Stads HBTQ-råd i KS 2020-06-03

Open hearings

Rådet har att årligen att arrangera minst ett öppet möte utifrån hearing-modell eller annan liknande form. En särskilt viktig målgrupp för denna öppna ”hearing” är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Förslag inkomna från denna hearing ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.

Rådet hade under 2020 förberett ett publikt möte med en utfrågning av partiernas representanter i kommunstyrelsen under West Pride i juni. På grund av pandemin ställdes festivalen in och följaktligen även utfrågningen. Rådet beslutade att skjuta på utfrågningen till slutet av 2020 men även det tillfället fick ställas in.

Rådet beslutade därför att genomföra ett öppet möte i början av 2021.

Rådsledamotutbildning

På grund av åtaganden vad gäller andra av kommunstyrelsens samråd sköts den rådsledamotutbildning som återkommer vid varje ny mandatperiod upp 2018. Vid planerat genomförande 2019 ställdes den på nytt in på grund av sent återbud från medverkande i utbildningen.

I april 2020 planerades ånyo en utbildning. Även denna fick ställas in på grund av pandemin. Rådet har därför beslutat att en rådsledamotutbildning ska hållas i början av 2021.

Aktuellt 2020

Två faktorer påverkade i särskilt hög utsträckning rådets inriktning och möjlighet till verksamhet under 2020; pandemin och en omorganisation av staden till följd av planerad övergång från stadsdelsnämnder till facknämnder.

Pandemin medföljde bland annat att hbtq-festivalen West Pride ställdes in och att både rådets medverkan under festivalen liksom ett flertal andra arrangemang fick skjutas upp, alternativt ställas in. Rådets arbetsformer fick till stor del även övergå till digital form.

Förutom planeringen inför en ny beslutad nämndstruktur i staden från och 1 januari 2021, genomfördes under 2020 en omorganisation av det centrala arbetet med mänskliga rättighetsfrågor och kommunstyrelsens samråd på stadsledningskontoret. Bland annat upphörde Avdelningen för mänskliga rättigheter – med målsättningen att mänskliga rättighetsperspektiven istället ska bli en integrerad del av allt arbete på kontoret.

Yttrande till kommunstyrelsen om MR

Rådet översände i och med de förändrade förutsättningarna för stadens MR-arbete ett yttrande till kommunstyrelsen inför KS-mötet 2020-05-06. I yttrandet efterfrågade rådet bland annat att MR/hbtq-kompetens och funktioner skulle säkerställas i den nya organiseringen i staden samt att kommunstyrelsens råd skulle ligga samlade på stadsledningskontoret även fortsättningsvis.

Regnbågshus, skyddat boende och jourverksamhet riktat till hbtq-personer

I kommunfullmäktiges budget 2020 gavs Social resursnämnd i uppdrag att tillsammans med HBTQ-rådet ”föra en dialog kring hur arbetet med att etablera ett Regnbågshus ska tas vidare och utformas”. Under 2020 har Social Resursnämnd vid fyra tillfällen fört samtal med rådets presidium om olika ingångar och bilder av vad ett regnbågshus kan vara och hur det skulle kunna drivas. Under samtalen har även två andra, av rådet prioriterade åtgärder i hbtq-planen, varit uppe till diskussion; skyddat boende för hbtq-personer och en jourverksamhet direkt riktad till hbtq-personer.

Med utgångspunkt från vad som framkom i den processuppföljning av Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor (hbtq-planen) som genomfördes av stadsledningskontoret 2019, beslutade rådet även att översända ett yttrande till kommunstyrelsen om ej genomförda åtgärder i hbtq-planen och behovet en ny hbtq-rapport, inför KS-mötet 2020-06-03.

Rådet konstaterade att uppföljningen visat att stort antal beslutade åtgärder i planen återstod att genomföras och med tanke på planens korta kvarvarande giltighetstid efterfrågade rådet att planen skulle förlängas för att möjliggöra att åtgärderna slutförs samt att en ny hbtq-rapport efter Normbrytande liv i Göteborg, som presenterades 2014, skulle tas fram.

Kommunfullmäktiges beslut om hbtq-planen

Som svar på rådets initiativ fattade kommunfullmäktige 2020-09-10 beslut om bland annat en förlängning av hbtq-planen samt att en ny hbtq-rapport ska tas fram.

I beslutet 2020-09-10 finns även tydliggjort att en ny utredning ska göras vad avser regnbågshus, skyddat boende för hbtq-personer och en jourverksamhet direkt riktad till hbtq-person. Detta med syftet att åtgärderna ska ”vara verkställda senast under 2022”.

Inrättandet av ett hbtq-monument

Utifrån ett initiativ från rådet beslutade kommunfullmäktige 2018-11-18 att avsätta 2 miljoner kr ur stiftelsen Charles Felix Lindbergs donationsfond för att ge Kulturförvaltningen i uppdrag att uppföra ett konstverk - ett monument - som gestaltar den kamp som förts - och förs - i staden för hbtq-personers mänskliga rättigheter.

Under 2020 har den arbetsgrupp som utsetts av rådet deltagit som referensgrupp åt Göteborgs Konst i arbetet med att konkretisera uppdraget. Bland annat har en förstudie initierats och workshops genomförts.

Monumentet ska stå klart 2022 och kommer att bli Sveriges första av sitt slag.

Studie om hbtq-personers utsatthet för våld i nära relation

Två forskare på Göteborgsregionens forsknings- och utvecklingsenhet (FoU i Väst) påbörjade hösten 2020 - på uppdrag av Social Resursförvaltning - en studie om hbtq-personers utsatthet för våld i nära relationer. Studien ingår som en del av åtgärden i hbtq-planen om att undersöka hur våldsutsattheten (våld i nära relationer, hatbrott och hedersrelaterat våld och förtryck) ser för hbtq-personer i Göteborg.

Rådet utsåg 2020 representanter att ingå som en referensgrupp i arbetet, både vad gäller inspel i upplägg/frågor och kontaktnät.

Studien planeras vara klar i mars 2021.

HBTQ-rådets möten

Ledamöterna från hbtq-Göteborg som sitter i rådet representerar inte någon särskild organisation eller förening utan nomineras av stadsdirektören efter samråd mellan stadsledningskontoret och hbtq-Göteborg. Dialogen med hbtq-samhället, liksom möjligheten för enskilda hbtq-göteborgare att lyfta förslag, står högt på agendan för Göteborgs Stads HBTQ-råd. Öppenhet är ett ledord.

Öppna rådsmöten

Förutom att rådsprotokollen publiceras på Göteborgs Stads hemsida är rådsmötena öppna för allmänheten. De första 15 minuterna av varje möte kan den som vill lyfta en fråga eller föra en dialog med rådets ledamöter.

Under 2020 har mötena på grund av pandemin inte varit öppna för allmänheten.

Dialoger med aktörer inom staden

Göteborgs Stads HBTQ-råd ska enligt reglementet bidra till att hbtq-personers mänskliga rättigheter säkerställs i stadens verksamheter. Rådet har även möjlighet att ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar i staden.

Som ett led i detta har rådet under 2020 bjudit in följande aktörer till fördjupade dialoger:

- Göteborg & Co, ansvariga för stadens 400-årsjubileum
- Jämställdhetsmyndigheten, handläggare med myndighetens hbtq-strategiska uppdrag
- Göteborg Konst, medverkande/ansvariga för uppdraget med ett hbtq-monument
- Stadsledningskontoret, handläggare av stadens fackförvaltningsöversyn
- Stadsmuseum, handläggare av arbetet inför 2021 och jubileumsfirandet
- Resursteam heder (Social resurs), samordnare och projektledare av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, med fokus på hbtq-personers utsatthet
- Stadshus AB, hållbarhetschef och hr-chef om bolagens arbete med mänskliga rättigheter och icke-diskriminering
- Konsument- och medborgarservice, förvaltningschef och utvecklingsledare om förvaltningens nya demokratiuppdrag
- Stadsledningskontorets ledningsgrupp (stadsdirektör, hr-direktör och avd chef) om säkerställandet av MR-arbetet i stadens nya organisering
- Idrotts- o föreningsförvaltningen (plus presidium) om förvaltningens pågående arbete med hbtq-planen
- Stadsledningskontoret, handläggare för stadens nya program med Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete
- Göteborgsregionen, forskare med uppdrag att ta fram en studie om hbtq-personer som utsatts för våld i nära relationer
- Helene Odenjung – kommunalråd med ansvar för hbtq-frågorna i staden
- Stadsledningskontoret: ansvarig avd chef för rådets framtida förutsättningar

Andra frågor som tagits upp på rådsmötena

- Funktionshinderrådets synpunkter fackförvaltningsöversynen
- Relationen mellan West Pride och hbtq-communityt
- Ny överenskommelse Göteborgs Stad – civila samhället
- Översyn KS samråd och reglemente?
- Ny plan för arbetet mot våld i nära relationer
- Lägesanalys: hotbild från radikalnationalistiska miljön i Göteborg
- Queer historieworkshop
- KF-uppdrag om översyn av program och planer

Bilaga 1

Reglemente för Göteborg Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådets syfte är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter, bl a genom att öka integreringen av ett hbtq-perspektiv i stadens verksamheter.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Arbetsuppgifter

Rådet ska utifrån ett normkritiskt perspektiv:

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för hbtq-personer
- vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- årligen anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller liknande
- samverka med stadens övriga råd och delta i regional samverkan kring hbtq-frågor
- arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Inga ersättare ska utses. Samtliga ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:

- 6 ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen
- 13 ledamöter som representerar hbtq-Göteborg.

Ledamöter väljs för en period av fyra år, räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Förslag på ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen, tas fram av partierna. Förslag på ledamöter som representerar hbtq-Göteborg ska, utifrån nedan angivna kriterier, tas fram av stadsledningskontoret i samråd med hbtq-Göteborg och nomineras av stadsdirektören.

Hbtq-Göteborg består av en mångfald av aktörer – vilket bör återspeglas i rådet genom att sammansättningen av hbtq-ledamöter representerar såväl en variation av perspektiv, erfarenheter som organisationstillhörigheter/nätverk och andra kontaktytor.

Bland ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Hbtq-ledamöterna ska tillsammans, i möjligaste mån omfatta en mångfald utifrån:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Könsidentitet eller uttryck
- Funktionalitet
- Ålder

Ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet HBTQ. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Arbetsformer

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet medan rådet inom sig utser förste och andre vice ordförande.
- Rådet ska sammanträda fyra gånger per år.
- Kallelse till sammanträde skickas ut minst en vecka före sammanträdesdagen och tillställs samtliga ledamöter.
- Rådet ansvarar för att en gång per år anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller annan liknande form. En särskilt viktig målgrupp för denna öppna ”hearing” är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Förslag inkomna från denna hearing ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.
- Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden inför rådets sammanträden samt aktivt delta i förberedelsearbetet med det årliga öppna mötet utifrån hearing-modell.
- Det står rådet fritt att vid behov adjungera sakkunniga.
- Rådets ordförande får kalla förvaltningschef/bolagschef för berörd förvaltning eller bolag, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.
- För deltagande i sammanträde eller förrättning i rådets angelägenheter uppbär rådets ledamöter arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendepersoner i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvodet mm betalas av kommunstyrelsen.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice och har som uppgift att administrativt/konsultativt stödja rådet.
- Stadens personalstrategiska funktion ska finnas representerad av tjänsteperson vid rådsmötena, liksom en tjänsteperson från stadens strategiska antidiskrimineringsarbete.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till stadsdelarna samt berörda förvaltningar och bolag. Det ska även göras tillgängligt för allmänheten på stadens hemsida.
- Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Ikraftträdande Detta reglemente gäller från och med 1 september 2013.